Raadsvoorstel

Voorstelnummer: 781642
Zaaknummer: 881718

Houten, 15 juli 2025

gemeente Houten

Onderwerp:
Tweede begrotingswijziging WIL 2025

Beslispunten:

1. Kennis te nemen van de tussenrapportage / tweede begrotingswijziging van WIL 2025;
2. Bijgevoegde zienswijze kenbaar te maken;
3. De financiële effecten van de tweede begrotingswijziging 2025 van de WIL te verwerken in de tweede bestuursrapportage 2025 van gemeente Houten;
4. Kennis te nemen van de reactie van het AB WIL op de zienswijzen begroting WIL 2026;
5. Kennis te nemen van de eerste kwartaalrapportage WIL 2025.

Samenvatting

Het dagelijks bestuur van Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) heeft de concept tweede Begrotingswijziging 2025 WIL voor zienswijze aangeboden aan de raad. De tweede Begrotingswijziging is gebaseerd op de tussenrapportage (Turap) van WIL over de maanden januari tot en met mei van 2025.

Uit de Turap blijk dat op een aantal onderdelen de verwachte realisatie afwijkt van de begroting. Het gaat hierbij zowel om regelingskosten als uitvoeringskosten. De voornaamste afwijkingen zijn: investeringskosten ontwikkelagenda (hoger dan begroot), CAO-kosten (lager dan begroot), regelingskosten (lager dan begroot), bedrijfsvoeringskosten (hoger dan begroot).

In de zienswijze op de 2e Begrotingswijziging WIL 2025 wordt aangegeven dat:
- De raad zich zorgen maakt over de verhouding regelingskosten / uitvoeringskosten.
- Een tweede begrotingswijziging eigenlijk niet wenselijk is en dat er in de toekomst maximaal één begrotingswijziging per jaar kan plaatsvinden op een eerder tijdstip.
- Het prognosticeren van de uitkeringsuitgaven en loonkostensubsidie (BUIG) en de bijzondere bijstand beter moet. Er is nu een voordeel van bijna 1,5 miljoen (Lekstroom-breed).
- We ons zorgen maken over de organisatie, waarbij zoveel extra moet worden ingehuurd.
- Er nog achterliggende informatie ontbreekt en sommige zaken op detail-niveau nog onduidelijk zijn, waardoor niet met zekerheid de impact op de Houtense begroting vast te stellen is.

Vanwege dit laatste punt is ervoor gekozen om niet op basis van dit voorstel een begrotingswijziging te maken, maar de effecten met een toelichting te verwerken in de tweede bestuursrapportage 2025. Daarin wordt ook de bijstelling van het Rijksbudget op BUIG verwerkt.

Aanleiding

Het bestuur van WIL vraagt de raad een zienswijze te geven op de 2e Begrotingswijziging WIL 2025 / Turap (zie bijlage 1). Dit is onderdeel van de jaarlijkse planning-en-controlcyclus van WIL.

Beoogd effect

Met de zienswijze geeft de raad aan hoe zij de Turap / begrotingswijziging van WIL beoordeelt.

781642

Argumenten per beslispunt

1.1 De tussenrapportage geeft inzicht in de kosten

In de voorgestelde begrotingswijzing van WIL worden de volgende correcties doorgevoerd op de begroting 2025:

a. De kosten voor loonkostensubsidies zijn te hoog ingeschat (-€200.000). In Houten breiden we het aantal mensen in een baan met loonkosten-subsidie gestaag uit in lijn met de verwachting vanuit het Rijk voor deze doelgroep (zie de lokale rapportages). Er zijn ook mensen met een indicatie baan-afspraak die werken zonder loonkostensubsidie. De inschatting van een groei van 20% lijkt irreëel voor Houten. We vragen in de zienswijze om dit in de toekomst bij te stellen.
b. De kosten voor bijzondere bijstand (-€114.000). Dit bedrag is in de begroting 2025 te hoog ingeschat. Er is te weinig informatie om op dit moment te beoordelen hoe deze onderschrijding / de hogere terugvorderingsbaten tot stand is gekomen.
c. Kosten voor implementatie ontwikkelagenda. De uitvoering van de ontwikkelagenda, zoals die is opgenomen in de begroting 2026, start al in 2025. Naar aanleiding van de vastgestelde begroting 2026 zijn middelen hiervoor opgenomen in de tweede begrotingswijziging 2025. Dit zijn kosten die dus voortvloeien uit een eerdere beslissing. In de zienswijze wordt aangegeven dat wij de gang van zaken procesmatig voor verbetering vatbaar vinden. Als de goedkeuring van de begroting 2026 tot extra kosten in 2025 leidt moet dit gelijktijdig met de begroting 2026 inzichtelijk worden gemaakt. Daarnaast wordt in de Turap onvoldoende duidelijk gemaakt wat voor effect verwacht kan worden van de ontwikkel-agenda. Hiervoor is aanvullende informatie gevraagd.
d. Een forse ophoging van de bedrijfsvoeringskosten vanwege inhuur. Dit is reëel, maar onwenselijk. In de zienswijze wordt de zorg uitgesproken over het grote verloop in de organisatie en het moeizaam kunnen aantrekken van nieuwe mensen.

2.1 De tweede begrotingswijziging sluit niet aan bij de gemeentelijke beleidscyclus en er zijn vragen over verschillende onderdelen.

Binnen de gemeente Houten is er de brede wens om (structurele) extra kosten voor het lopende jaar in ieder geval voor de perspectiefnota van jaar t+1 helder te hebben. Dat is met een tweede begrotingswijziging niet het geval. Daarom wordt in de zienswijze van de gemeenteraad Houten aangegeven dat zij wil dat de beleidscyclus van WIL zo wordt ingericht dat er geen tweede begrotingswijziging meer noodzakelijk is. In de zienswijze worden concrete suggesties gegeven voor de werkgroep “Herziening P&C stukken en proces WIL”.

Er wordt gevraagd om extra informatie over de ontwikkelagenda, dienstverlenings-overeenkomsten (DVO’s), de onderschrijding / hogere terugvorderingsbaten op bijzondere bijstand en de prijs per uitkering. Zonder deze informatie is het niet mogelijk de begrotingswijziging te vertalen naar de Houtense begroting.

De gemeenteraad spreekt haar zorgen uit over de manier waarop aanvragen op het gebied van tegemoetkoming Kinderopvang worden beoordeeld, omdat het lijkt dat het financiële perspectief hier voorrang krijgt op het menselijke perspectief, zoals dat beschreven is in het meerjarig beleidskader.

Ook spreekt zij haar zorgen uit over de hoge inhuurkosten en de balans regelingskosten / uitvoeringskosten.

Tot slot wordt ingegaan op de onoverzichtelijkheid van de Turap en worden verbetervoorstellen gedaan.

3.1 De financiële effecten worden meegenomen in onze tweede bestuursrapportage 2025

Op basis de Turap is er financieel waarschijnlijk sprake van een voordeel van minder dan € 100.000. De daadwerkelijke effecten op de Houtense begroting worden verwerkt in de tweede bestuursrapportage. Dat geldt ook voor de bijstelling van het BUIG-budget.

Op basis van de informatie in de Turap zijn de volgende hoofdpunten te onderscheiden:

In de raad van 15 juli is de begroting WIL 2026 goedgekeurd met daarin de ontwikkelagenda. Om in lijn hiermee op te starten is een budget voor 2025 noodzakelijk van

€ 200.000 Lekstroom-breed. In de zienswijzen wordt ingestemd met het starten van de ontwikkelagenda en wordt om extra informatie over de ontwikkelagenda gevraagd.

De CAO-verhoging waarmee is gerekend in de WIL-begroting 2025 is hoger dan de werkelijke verhoging. Voor 2025 komen de kosten dus lager uit dan geprognosticeerd.

De regelingskosten zijn lager dan begroot (voordeel van circa € 175.000 voor Houten). Er zijn twee posten die fiks lager zijn dan begroot. Het gaat hier om bijna € 200.000 loonkostensubsidie en ruim een ton regelingskosten inkomensondersteuning. Hoger dan begroot zijn de uitkeringskosten (€ 170.000, doordat er met een verkeerde prijs per uitkering is gerekend) en de kosten in het kader van de wet kinderopvang. In de zienswijze wordt aangegeven dat de duiding van deze kosten nog ontoereikend is en dat extra informatie gewenst is.

De bedrijfsvoeringskosten zijn hoger dan begroot: Er is veel meer ingehuurd dan verwacht o.a. Finance, teamleider, communicatie, privacy/informatieveiligheid, strategisch adviseur en manager bedrijfsvoering en organisatie).

4.1 De gemeenteraad hiermee geïnformeerd wordt over de reactie van WIL op de zienswijze op de begroting WIL 2026

De gemeente Houten heeft een zienswijze ingediend op de begroting 2026. De reactie van het AB van WIL op deze zienswijze is bijgevoegd. In deze reactie wordt de werkgroep ‘Herziening P&C stukken en proces WIL geïntroduceerd. Op dit voorstel van WIL wordt ingegaan op de zienswijze in de Turap.

5.1 Dit geeft een beeld van de prestaties van WIL.

In de Turap is de tweede kwartaalrapportage van de WIL opgenomen (als laatste bijlage). Om duiding te geven aan de ontwikkeling van cijfers is ook de eerste kwartaalrapportage van de WIL toegevoegd aan de stukken. In de zienswijze is gevraagd om de hoofdpunten uit de kwartaalrapportages overzichtelijker te presenteren.

Kanttekeningen

1.1 De informatie is niet compleet.

De Turap 2025 is ambtelijk niet voorbesproken voordat deze aan het DB is verstuurd. Het was voor WIL niet mogelijk om eind juni met cijfers tot eind mei een volwaardig stuk aan te leveren en dit goed te bespreken. Opmerkingen in de zienswijze over de tegemoetkoming kinderopvang, de kosten van de ontwikkelagenda, de hoogte van de DVO’s hadden wanneer dit wel was gebeurd in ieder geval van meer duiding kunnen worden voorzien. In die zin ligt er dus een stuk voor dat niet rijp is voor besluitvorming.

Gemeente Houten heeft in de zienswijze op de begroting 2026 al aangegeven dat zij van de WIL verwacht dat zij op proces en inhoud hun beleidscyclus anders vorm gaat geven. WIL heeft als reactie daarop aangegeven te starten met een werkgroep ‘Herziening P&C stukken en proces WIL’. Wij verwachten op basis daarvan op korte termijn verbetering, doordat de processen bij WIL en de gemeenten beter op elkaar afgestemd zijn, er meer tijd is om stukken gezamenlijk voor te bereiden en de kwaliteit van stukken daardoor omhoog gaat.

Voor deze Turap hebben wij ervoor gekozen om vanwege het ontbreken van deze informatie de financiële effecten van deze begrotingswijziging nog niet in de Houtense begroting te verwerken. Dit volgt in de tweede bestuursrapportage 2025 van gemeente Houten.

Participatie

De Turap wordt van advies voorzien door de cliëntenraad WIL. Adviezen zijn terug te vinden op: Adviezen Cliëntenraad | WIL werk en inkomen Lekstroom

Financiën en formatie

De financiële effecten van de tweede begrotingswijziging WIL worden opgenomen in de tweede bestuursrapportage.

Communicatie

Nadat de concept-tweede begrotingswijziging is vastgesteld in de raad wordt deze verzonden aan het AB van WIL. Daar wordt de definitieve begrotingswijziging vastgesteld met inachtneming van de zienswijzen. De definitieve versie inclusief een reactie op de zienswijzen van de gemeenteraden wordt aan de gemeenteraad verzonden.

Voortgang

-

Evaluatie

De tweede begrotingswijziging 2025 is een evaluatie van de begroting WIL 2025. De volgende evaluatie is de jaarrekening.

Bijlagen

1. Tussenrapportage WIL 2025 (inclusief tweede begrotingswijziging 2025)
2. Zienswijze op de tweede begrotingswijziging WIL 2025
3. Integraal overzicht van de zienswijzen van de Lekstroomgemeenten op de ontwerpbegroting 2026
4. Aanbiedingsbrief eerste kwartaalrapportage WIL
5. Eerste Kwartaalrapportage WIL

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: Daan Vermeulen
2e PoHo:

Houten, 15 juli 2025
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten,

de secretaris,	de burgemeester,
R. van Netten	H.C. Heerschop

Raadsbesluit

Voorstelnummer: 781642

Onderwerp
Tweede begrotingswijziging WIL 2025

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 15 juli 2025 gelezen en besluit:

1. Kennis te nemen van de tussenrapportage / tweede begrotingswijziging van WIL 2025;
2. Bijgevoegde zienswijze kenbaar te maken;
3. De financiële effecten van de tweede begrotingswijziging 2025 van de WIL te verwerken in de tweede bestuursrapportage 2025 van gemeente Houten
4. Kennis te nemen van de reactie van het AB WIL op de zienswijzen begroting WIL 2026;
5. Kennis te nemen van de eerste kwartaalrapportage WIL 2025.

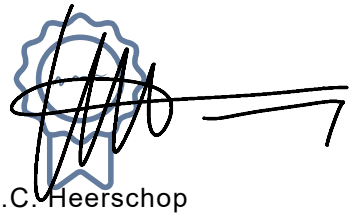
Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 30 september 2025.

De raad van de gemeente Houten,
De plv. griffier,

H. Khairouni

de voorzitter,

H.C. Heerschop